CYNGOR TREF PORTHMADOG

DRAFT

Cofnodion Cyfarfod Rheolaidd y Cyngor Tref Ionawr 13eg 2026

1. **Presennol. Cynghorwyr:**
Gwilym Jones (Cadeirydd), Dr. Melfyn Edwards (Is-gadeirydd), Alwyn Gruffydd, Karena Owens, Jeremy Davies, Llywelyn Rhys, Glenda Murray, Michael Roberts, Aled Griffith
Elfyn Lewis (Clerc)

Absennol: Cyng. Edward Naish

2. **Ymddiheuriadau. Cynghorydd: Carol Hayes**

3. **Cadarnhau cywirdeb cofnodion:-**
a) Cyfarfod Llawn Rhagfyr 9fed 2025
Cafwyd yn gywir. Cynnig. Alwyn Gruffydd. Eilio. Jeremy Davies.

4. **Adroddiad y Cadeirydd:**
Diolch i chi am fynychu cyfarfod cyntaf 2026 ar ddechrau oer iawn i'r flwyddyn newydd. Yn anffodus, daeth 2025 i ben gyda damwain drasig ar y ffordd osgoi a arweiniodd at ddau ddyn ifanc yn colli eu bywydau. Ar ran Cyngor y Dref, byddwn yn cydymdeimlo â'r teuluoedd yn y digwyddiad trasig hwn

Roedd 2025 yn flwyddyn eithaf prysur i'r Cyngor gyda nifer dda o brosiectau bach yn cael eu cychwyn a'u gorffen a rhai yn parhau i'r flwyddyn gyfredol.

Gan gynnwys:-
Arwyddion cyfeirio stryd newydd.
Stripiau llechi yn y palmentydd.
Meinciau newydd yn disgwyl cel eu gosod.
Roedd goleuadau Nadolig newydd ar goed y parc yn boblogaidd.

Daeth tacluso'r coed o amgylch Bryn Coffa â sylwadau cadarnhaol hefyd.
Mae trefniadau gyda'r Grid Cenedlaethol yn golygu y bydd gennym ardal chwarae newydd gydag offer newydd yng Nghae Bodawen a bydd bron i £30,000 o iawndal maes o law, a ddylai gael ei gyfeirio at blant a fydd yn colli allan ar gyfleusterau chwarae tra bod y gwaith yn mynd rhagddo.
Rydym hefyd wedi bod yn ffodus i gael Elfyn fel ein Clerc a'n swyddog ariannol cyfrifol sydd wedi dod â'i wybodaeth helaeth am y Dref i'r gwaith.
Eleni dylem barhau i erfyn ar BIPBC i drefnu cyfleuster Gofal Sylfaenol newydd yn y dref gan fod amser yn mynd heibio mor gyflym.

5. **Adroddiad y Clerc:**
1. Bryn Coffa.
Mae Cyngor Gwynedd am fynd a'r torchau o'r gofgolofn yn ystod Mis Ionawr.

Rota cynnal a chadw Bryn Coffa 2026

1	IONAWR	**Y Clerc**
2	CHWEFROR	Cyng Gwilym Jones
3	MAWRTH	Cyng Alwyn Gruffydd
4	EBRILL	Cyng Glenda Murray
5	MAI	Cyng Michael Roberts
6	MEHEFIN	Cyng Karena Owens

7	GORFFENNAF	Cyng Aled Griffith
8	AWST	**Y Clerc**
9	MEDI	Cyng Gwilym Jones
10	HYDREF	Cyng Dr Melfyn Edwards
11	TACHWEDD	Cyng Llywelyn Rhys
12	RHAGFYR	Cyng Jeremy Davies

2. Cae Chwarae Bodawen.

Mae'r darn o dir sydd heb ei gofrestru wrth eiddo Cyngor Tref Porthmadog yn Cae Chwarae Bodawen yn eiddo i'r Grid Cenedlaethol eisoes. Bu cryn drafodaeth ynglyn a phwy oedd berchen y tir ond roedd yr hen Gyngor Tref wedi ei werthu rai blynyddoedd yn ol.

3. Diffibrilwyr

Mae pob un o'r diffibrilwyr mae Cyngor Tref Porthmadog yn gyfrifol amdanynt wedi ei diweddaru gyda'r manylion diweddaraf ar wefan y Circuit arlein. Mae batris a padiau newydd wedi eu gosod yn diffibrilwyr Lidl a Meithrinfa Hen Ysgol fydd yn parhau am y dair mlynadd nesa.

Ar ol i'r Swyddfa Bost gau yn ddiweddar, mae angan penderfynu beth mae'r Cyngor Tref am ei wneud gyda'r diffibrilydd ar y wal y tu allan i'r adeilad. Bydd angen darganfod pwy sydd berchen ar hen adeilad Y Post a cysylltu a nhw er mwyn cael gwybod os y bydd yn iawn i adael y diffibrilydd yno ai peidio. Os na, bydd angen cael lleoliad newydd iddo.

4. Cae Pawb.

Mae biliau am 2026 wedi ei gyrru i'r tenatiaid.

Mae angan i Gymdeithas Rhandiroedd Cae Pawb sortio grant Cist Gwynedd allan. I'w drafod o dan Gohebiaeth.

5. Nadolig.

Mi roedd un bil heb ei dderbyn cyn cyflwyno y ffigwr am y gost o weithgareddau Nadolig 2025 sef anfoneb Cyngor Gwynedd am osod a mynd a'r coed Nadolig o'r safleoedd.

6. Grant Gwynedd Ni.

Y meinciau wedi cyrraedd. Aros i adeiladydd lleol eu rhoi nhw yn eu lle.

Angan cwblhau popeth cyn Ionawr 31.

Raciau beics. Mae angan caniatad Cyngor Gwynedd i'w osod ar maes parcio Llyn Bach.

6. Datgan diddordeb.

Dim datganiad.

7. CEISIADAU CYNLLUNIO:

- YMGYNGHORIAD CYNLLUNIO: Rhif Cais: C25/0872/44/AC - Hafrodle Ffordd Morfa Bychan, Morfa Bychan, Porthmadog, Gwynedd, LL49 9UY
  Cais i ddiwygio amod 2 (cynlluniau cymeradwy) o ganiatad cynllunio (C23/0565/44/DT).
  Dim gwrthwynebiad.

- YMGYNGHORIAD CYNLLUNIO: Rhif Cais: C25/0900/44/DT - Tŷ Gwyn Ffordd Morfa Bychan, Morfa Bychan, Porthmadog, Gwynedd, LL49 9UU
  Newidiadau i ddyluniad y to ac i fynediad y safle.
  Dim gwrthwynebiad.

8. MATERION CYFANSODDIADOL A STAFF:

Penderfynwyd i godi praesept Cyngor Tref Porthmadog am y flwyddyn ariannol 2026-7 o £73,658.30 i £76,015.36 sef codiad o 3.2% (sef chwyddiant Tachwedd 2025).

Cynnig Llywelyn Rhys. Eilio. Alwyn Gruffydd. Derbynwyd yn unfrydol.

Nododd Y Cyng. Llywelyn Rhys y bydd yn absennol o'r cyfarfodydd am y dyfodol agos.

9. MATERION I'W DWYN GERBRON:

- Cyng. Carol Hayes :- Cynnig bod Y Cyngor Tre yn hysbysebu seddi gwag yn fwy rheolaidd.
  Ni drafodwyd yn absenoldeb y Cyng. Carol Hayes.
- Cyng. Jeremy Davies :- Cynnig bod Y Cyngor Tre yn cysylltu gyda'r Swyddfa Bost i nodi bod

cwsmeriaid yn gorfod ciwio ar y palmant y tu allan i'r adeilad newydd a hynny ar adegau o law.
Derbynwyd yn unfrydol. Cyng. Jeremy Davies yn cynnig. Cyng. Glenda Murray yn eilio. Y Clerc i gysylltu gyda swyddogion Y Swyddfa Bost i godi'r mater ac i nodi pryderon Cyngor Tref Porthmadog a trigolion lleol.

- Cyng. Alwyn Gruffydd:- Cynnig bod Y Cyngor Tre yn cysylltu gyda'r Swyddfa Bost i ofyn paham bod y Saesneg uwchben Y Gymraeg ar yr arwydd tu allan i'r swyddfa newydd.
Derbynwyd yn unfrydol. Cyng. Alwyn Gruffydd yn cynnig. Cyng. Glenda Murray yn eilio. Y Clerc i gysylltu gyda swyddogion Y Swyddfa Bost i egluro pwysigrwydd yr Iaith Gymraeg yn y dref a'r ardal cyfagos.

- Cyng. Jeremy Davies :- Cynnig i Gyngor Gwynedd glirio'r holl dwf o'r llwybr troed sy'n arwain o Heol Ralph i fyny'r grisiau yng nghefn Heol Merswy.

Rhesymeg:
Mae Cyngor Tref Porthmadog yn talu ffi flynyddol o tua £200 i Gyngor Gwynedd am gynnal a chadw'r llwybr hwn. Hyd y gwyddom ni, nid yw'r llwybr troed hwn wedi cael sylw nac wedi derbyn unrhyw waith cynnal a chadw dros y 10 mlynedd diwethaf.
Camau Gweithredu Arfaethedig:
Os caiff ei gymeradwyo, bydd clerc y cyngor yn gofyn i Gyngor Gwynedd glirio'r holl dwf o'r llwybr troed sy'n arwain o Stryd Ralph i fyny'r grisiau yng nghefn Stryd Merswy neu fel arall ad-dalu Cyngor Tref Porthmadog y gost flaenorol o gael y gwaith wedi'i wneud gan gontractwr cymeradwy.

Y Clerc i gysylltu gyda Chyngor Gwynedd i sicrhau bod y llwybr yn cael ei glirio.

10. **Materion i'w dwyn gerbron y Cadeirydd unai er gwybodaeth neu i'w rhoi ar y Rhaglen ar gyfer y cyfarfod nesaf**.
Dim.

11. Gohebiaeth : Rhestr Aros am Ateb:

1	Steffan Jones (Cyngor Gwynedd)	Holi am paham mae arwydd Stryd Dulyn yn Nhremadog wedi diflannu. **Y Clerc i gysylltu gyda Prif Weithredwr Cyngor Gwynedd i holi pan nad oes ateb wedi dod i'r ymholiad gan Cyngor Tref Porthmadog.**
2	Cyngor Gwynedd	Aros am ymateb i ymholiad am gyflwr llwybr Cae Llety (arlein). **Y Clerc i gysylltu gyda Prif Weithredwr Cyngor Gwynedd i holi pan nad oes ateb wedi dod i'r ymholiad gan Cyngor Tref Porthmadog.**

12. GOHEBIAETH :

1	Bleddyn Rhys (Cyngor Gwynedd)	Archwiliad Mewnol 2026. **Derbyn y wybodaeth.**
2	Ruhi Pugh - fishergerman	Diweddariad Cae Chwarae Bodawen. **Derbyn y wybodaeth.**
3	Amy Jones (Cyngor Gwynedd)	Diweddariad Arwyddion Newydd Porthmadog. **Derbyn y wybodaeth.**
4	Cyngor Gwynedd	Praesept – Sylfaen Treth Cymunedau Gwynedd. **I'w drafod yn ystod y drafodaeth am osod y Praesept am 2006-7.**
5	Cist Gwynedd	Grant Cae Pawb. **Cymdeithas Rhandiroedd Cae Pawb oedd wedi gwneud y cais. Y Clerc i gysylltu gyda Chyngor Gwynedd i egluro mai nid mater i'r Cyngor Tref ydyw.**
6	Menter Mon	Wi-fi Cymunedol

DRAFT

		Y Clerc i gysylltu gyda Menter Mon i'w gwahodd i gyfarfod Y Cyngor Tre yn ystod y blwyddyn i drafod y sefyllfa.

<u>13. MATERION ARIANNOL</u> :

Taliadau:

1	Pauline Williams Rheolwraig Y Ganolfan	Noson Goleuo Port	£1183.14
2	Glasdon Ltd	Meinciau Newydd (Pres Grant)	£4501.73
3	Defib store (arlein)	2 x padiau diffibrilwyr newydd	£139.20
4	Y Clerc	Llinell We a Ffon y Clerc Rhagfyr 2025	£60-67
5	Y Clerc	Cyflog y Clerc Rhagfyr 2025	£1408.48
6	Cyllid a Thollau ei Fawrhydi	Treth Incwm cyflog Clerc Rhagfyr 2025	£352.14
7	Williams a Williams	Cludiant Coed Nadolig	£330

Awdurdodwyd y taliadau uchod. Cyng. Alwyn Gruffydd yn cynnig. Cyng. Jeremy Davies yn eilio.

Derbyniadau :

H.S.B.C.	Llog banc	£41.12
Cyngor Gwynedd	Taliad Meysydd Parcio	£9300.20
Breese Gwyndaf	Rhan-daliad Y Grid Cenedlaethol. (Cae Chwarae Bodawen).	£7259.33

(Mae copi o bob siec ar gael i'w archwilio ar gyfer awdit/rheolau ariannol)

Elfyn Lewis (Clerc)
Ionawr 17, 2026

Elfyn Lewis (Clerc/Clerk),39 Heol Fadog, Porthmadog,Gwynedd,LL49 9BU
Ffôn / Tel : 01766 514210
E-bost/ e-mail : clerccyngtreport@gmail.com

DRAFT